

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 337
din 22.07.2015

Dosar nr: 180/2015
Petiția nr: 2045/18.03.2015
Petent: R. Ț.
Reclamat: -

Obiect: potențiala discriminare a elevilor din învățământul particular prin neplata de la buget a alocației bugetare pentru susținerea învățământului obligatoriu

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și domiciliul petentei

1.1.1. R.Ț., Deputat, Secretar al Comisiei pentru Învățământ, Știință, Tineret și Sport din Camera Deputaților cu domiciliul ales la sediul Parlamentului României, Camera Deputaților

I. 2. Numele și sediul reclamatului

1.2.1. Guvernul României cu sediul în Palatul Victoria, Piața Victoriei nr.1, București

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenta consideră discriminatoriu faptul că elevilor din învățământul particular nu li se alocă la bugetul de stat alocația bugetară pentru susținerea învățământului obligatoriu

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Părțile au fost citate pentru data de 21.04.2015 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Prin citații s-a invocat din oficiu excepția de necompetență materială a C.N.C.D., având în vedere faptul că situația sesizată este reglementată de prevederi ale unor norme juridice cu caracter de lege.

3.3. La audierea din 21.04.2015 părțile nu s-au prezentat.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentei

4.1.1. Petenta, prin petiția înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 2045/04.02.2015**, a făcut o sesizare în legătură cu potențiala discriminare a elevilor din învățământul particular prin neplata de la buget a alocației bugetare pentru susținerea învățământului obligatoriu.

Prin această petiție arată faptul că elevilor din învățământul particular nu li se alocă la bugetul de stat alocația bugetară pentru susținerea învățământului obligatoriu.

4.1.2. Petenta susține că elevii care aleg învățământul particular preuniversitar pierd automat dreptul la alocația bugetară prin care statul susține educația, din cauza prorogărilor repetate prin care Guvernul refuză alocarea acestui drept tuturor elevilor din învățământul particular.

De asemenea, susține faptul că potrivit Legii nr. 1 /2011 - Legea Educației Naționale, Statul Român asigură cetățenilor României drepturi egale de acces la toate nivelurile și formele de învățământ, precum și la învățarea pe tot parcursul vieții, fără nicio formă de discriminare. Învățământul general obligatoriu este de 10 clase cuprinzând învățământul primar și gimnazial.

Dreptul la educație este asigurat cetățenilor tuturor statelor membre ale Uniunii Europene, dreptul la instruire fiind cuprins printre drepturile și libertățile fundamentale garantate.

4.1.4. Prin adresa nr. 2767 din 20 aprilie 2015, petenta a înaintat punctul de vedere cu privire la excepția invocată din oficiu prin care respinge excepția invocată de către Colegiul director și solicită Consiliului să constate faptul că prevederile Ordonanței de Urgență nr.83 din 12 decembrie 2014 reprezintă discriminare conform art. 2 alin 1 din O.G. nr. 137/2000.

4.2. Suținerile Guvernului României

4.2.1. Prin adresa nr. 2780 din 21.04.2015, Guvernul României prin Secretariatul General al Guvernului invocă excepția necompetenței materiale a Consiliului întrucât din economia textului O.G. nr.137/2000 rezultă în mod clar că C.N.C.D. nu are competența materială de a cenzura dispoziții legale, în speță O.U.G. nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice.

4.2.2. Dispozițiile unei legi, respectiv ordonanțe de urgență reclamate ca având efect discriminatoriu nu pot face prin ele însele obiectul unei sesizări întemeiate pe O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată. Atribuțiile Consiliului nu privesc modul de reglementare a unor relații sociale stabilite prin legi sau alte acte normative, iar discriminarea nu se raportează decât la modalitatea de aplicare a unor dispoziții legale și nu la examinarea soluțiilor legislative alese de legiuitor. A admite contrariul ar conduce la acordarea C.N.C.D., a competenței ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii.

Faptul că prevederile referitoare la finanțarea de bază pentru învățământul preuniversitar particular și confesional acreditat, respectiv art. 9 alin 2 și art. 101 alin 2 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare au fost prorogate până la data de 31.12.2016 nu presupune că s-a săvârșit vreo discriminare.

De altfel, unitățile particulare de învățământ sunt unități libere, deschise, autonome atât din punct de vedere organizatoric, cât și economico-financiar, având drept fundament proprietatea privată, garantată de Constituție.

4.2.3. Conform dispozițiilor art. 60 alin 6 din Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare, statul sprijină și coordonează învățământul particular și confesional, în condițiile legii, respectând în întregime drepturile acestuia.

Prorogarea prevederilor referitoare la finanțarea de bază pentru învățământul preuniversitar particular și confesional acreditat nu presupune vreo faptă de discriminare, întrucât învățarea pe tot parcursul vieții este un drept garantat de lege, drept care se exercită indiferent de modul de constituire al unității de învățământ, respectiv de stat sau particular.

În mod eronat se apreciază că O.U.G. nr. 83/2014 discriminează și prejudiciază în mod direct elevii care au optat pentru un sistem privat de învățământ.

Legiuitorul primar a statuat că sprijinirea și coordonarea învățământului particular și confesional, se realizează în condițiile legii. Astfel, este de competența legiuitorului a reglementa cu privire la modalitățile în care se efectuează sprijinirea învățământului particular.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. **În fapt**, prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării acesta este sesizat în legătură cu potențiala discriminare a elevilor din învățământul particular prin neplata de la buget a alocației bugetare pentru susținerea învățământului obligatoriu.

5.2. **În drept**, referitor la excepția invocată din oficiu, Colegiul director se raportează la prevederile Ordonanței de Guvern nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, acestea constituie cadrul general al reglementării discriminării în legislația românească, sub aspectul materiei și al răspunderii juridice, aflându-ne în domeniul regimului juridic contravențional, respectiv al răspunderii contravenționale. Deducem astfel că, C.N.C.D., organ administrativ-jurisdicțional, cu competență limitată în a constata stările de discriminare prin emiterea unei hotărâri și, eventual, stabilirea unei sancțiuni contravenționale, **nu are competența materială de a se pronunța asupra faptelor care depășesc cadrul stabilit de legislația contravențională, în general, și O.G. 137/2000, republicată, în special.**

În acest sens, Colegiul director arată că C.N.C.D. nu analizează modul de stabilire sui generis a unor drepturi în favoarea unor persoane sau categorii de persoane ori categorii profesionale în mod diferit față de alte persoane ori categorii precum și nereglementarea de legiuitor a unor aspecte care țin de statutul unor persoane sau categorii de persoane. Din acest punct de vedere, examinarea soluțiilor legislative alese de către legiuitor și conformitatea acestora cu principiul egalității statuat în Constituția României, revine Curții Constituționale.

5.3. Având în vedere prevederile legale invocate de petentă ca fiind discriminatorii, respectiv prevederile Ordonanței de Urgență nr. 83 din 12 decembrie 2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice în care elevilor din învățământul particular nu li se alocă la bugetul de stat alocația bugetară pentru susținerea învățământului obligatoriu, Colegiul director apreciază că nu se poate pronunța pe texte de lege, aspect susținut și de Decizia Curții Constituționale nr. 997 din 7 octombrie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 20 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare prin care Curtea Constituțională:

«Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Ministerul Justiției în Dosarul nr. 7604/99/2007 al Curții de Apel Iași – Secția contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare sunt neconstituționale, în măsura în care sunt

interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.» Curtea Constituțională este instituția care poate aprecia conținutul unor texte de lege ca fiind sau nu discriminatoriu. În speța de față, Curtea Constituțională are atributul de verificare a prevederilor Ordonanței de Urgență nr. 83 din 12 decembrie 2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice.

5.4. Având în vedere considerentele expuse, în măsura în care s-ar admite că pe calea controlului jurisdicțional prevăzut de O.G. nr. 137/2000, republicată, C.N.C.D. poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unui text de lege, s-ar pune în discuție legitimitatea C.N.C.D. de a înălțura consecințele faptelor discriminatorii, prin hotărâri, ce pot duce, în ultimă instanță, la încetarea aplicabilității unor dispoziții de lege, și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, încălcându-se în mod flagrant principiul separației puterilor în stat, prin interferarea în atribuțiile legislativului dar și ale Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, inclusiv cele ale art. 16 care se referă la egalitatea în drepturi a cetățenilor. În acest sens s-a pronunțat și Curtea Constituțională, prin decizia nr. 997 din 07.10.2008, relativ la dispozițiile O.G. nr. 137/2000, republicată, amintită anterior.

5.5. Astfel, raportându-ne la obiectul plângerii și la dispozițiile legale incidente, Colegiul director constată că plângerea nu este de competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, conform atribuțiilor stabilite de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

5.6. Având în vedere importanța acestei compensații tranzitorii, întrucât vizează înregistrarea unui număr semnificativ de plângeri în acest sens, Colegiul director consideră necesar emiterea unui punct de vedere de specialitate cu privire la situația expusă, în conformitate cu art. 18 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

5.7. Având în vedere aceste aspecte, totodată menținându-și punctul de vedere exprimat, Colegiul director admite excepția de necompetență materială a C.N.C.D. invocată din oficiu, potrivit art. 28-32 din **Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor**.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, cu modificările ulterioare, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. admiterea excepției necompetenței materiale a C.N.C.D. în raport cu obiectul petiției astfel cum este formulat potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare;
2. o copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință:

BERTZI THEODORA – membru

DINCĂ ILIE – membru

HALLER ISTVAN – membru

JURA CRISTIAN – membru

MANOLE PETRE FLORIN – membru

POPA CLAUDIA SORINA – membru

Data redactării: 20.08.2015

Redactat și motivat de P.C.S. și V.F.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

PUNCT DE VEDERE

Prin discriminare, în general, se înțelege o diferențiere bazată pe un criteriu care atinge un drept. În acest sens formulează **Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**) la art. 2 alin. 1: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoge și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoge sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă”. Curtea a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate.

Colegiul director constată că unitățile particulare de învățământ sunt unități libere, deschise, autonome atât din punct de vedere organizatoric, cât și economico-financiar, având drept fundament proprietatea privată, garantată de Constituție.

Având în vedere legislația națională referitor la finanțarea de bază pentru învățământul preuniversitar particular și confesional acreditat, precum și prevederile art. 9 alin.(2) și art 101 alin (2) referitoare la finanțarea de bază pentru învățământul preuniversitar particular și confesional acreditat, precum și prevederile art. 361 alin (3) lit.e) și g) din Legea Educației Naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare, se prorogă până la data de 31 decembrie 2016, reținem că pe perioada 2012-2016 legiuitorul național a instaurat, temporar o diferențiere între elevii care urmează școlile de stat și cei care urmează școlile private.

Astfel, reținem competența legiuitorului național de a reglementa cu privire la modalitățile în care efectuează sprijinirea învățământului particular.

În consecință, reținem că nu s-au îndeplinit elementele constitutive ale unei fapte de discriminare în sensul în care cele două categorii nu se află în situație similară/comparabilă privind acordarea de la bugetul de stat a alocației.

**Membru Colegiul director,
Popa Claudia Sorina**

Verificat SCSRP